

การสร้างความเข้มแข็งของภาคประชาชนภายใต้การกำกับดูแลของหน่วยงานภาครัฐ กรณีศึกษา ชมรม STRONG Model Club จิตพอเพียงด้านทุจริต จังหวัดนครสวรรค์ Strengthening the Civil Society under the Supervision of Government Agencies Case Study: STRONG Model Club, Nakhon Sawan Province

รตา อนุตตรังกูร^{1*} นันทิยา สัตยวาที²

Rata Anuttarangoon^{1*} Nuntiya Sattayawatee²

^{1,2}อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์
60000 ประเทศไทย

^{1,2}Professor in charge of the Bachelor of Political Science Program, Department of
Political Science, Faculty of Humanities and Social Sciences,
Nakhon Sawan Rajabhat University, Nakhon Sawan, 60000, Thailand

*Corresponding author's e-mail : ratamoojom@gmail.com

วันที่รับ : 16 ธันวาคม 2567, วันที่แก้ไข : 10 มีนาคม 2568, วันที่ตอบรับ : 10 มิถุนายน 2568

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเริ่มต้นและการสร้างความเข้มแข็งของภาคประชาชนภายใต้การกำกับดูแลของหน่วยงานภาครัฐ กรณีศึกษา ชมรม STRONG Model Club จิตพอเพียงด้านทุจริต จังหวัดนครสวรรค์ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลจากการวิจัยเอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึก และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม

ผลการวิจัย พบว่า การเริ่มต้นของชมรม STRONG Model Club จิตพอเพียงด้านทุจริต จังหวัดนครสวรรค์ เริ่มจากการจัดทำโครงการ “STRONG จิตพอเพียงด้านทุจริต” ที่มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยแนวทางการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560 - 2564) ในยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ทางชมรม STRONG Model Club จิตพอเพียงด้านทุจริต จังหวัดนครสวรรค์ ได้รับการดูแลจากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติในฐานะโค้ช เปิดโอกาสให้ประชาชนทุกช่วงวัยเข้ามาเป็นสมาชิกอย่างต่อเนื่องและไม่จำกัดอายุและเพศ เพื่อเป็นการส่งเสริมและสร้างความเข้มแข็งให้ภาคประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปราม

การทุจริต เน้นการมีส่วนร่วมของสมาชิกเป็นสำคัญ ใช้ความสัมพันธ์ในแนวราบ และเน้นกระบวนการปรึกษาหารืออย่างเท่าเทียมกัน

คำสำคัญ : ความเข้มแข็ง / ชมรม STRONG Model Club / จิตพอเพียงต้านทุจริต

Abstract

This research aims to study the initiation and the strengthening of the civil sector under the supervision of government agencies. It employs a case study approach focusing on the STRONG Model Club: “Sufficiency Mindset Against Corruption” in Nakhon Sawan Province. Adopting a qualitative research design, data were collected through documentary research, in-depth interviews, and non-participant observation.

The findings revealed that the initiation of the STRONG Model Club in Nakhon Sawan Province originated from the “STRONG Sufficiency Mindset Against Corruption” project, which was consistent with the National Strategy based on the concept of prevention and suppression of corruption, Phase 3 (2017 - 2021), specifically Strategy 1: Creating a Society That Does Not Tolerate Corruption. In the fiscal year 2017, the STRONG Model Club in Nakhon Sawan Province was supported by the National Anti-Corruption Commission acting as a coach, providing continuous membership opportunities for individuals of all ages and genders. This approach aimed to promote and strengthen the civil sector’s participation in corruption prevention, prioritizing member engagement, fostering horizontal relationships, and emphasizing an equitable consultation process.

Keywords : Strength / STRONG Model Club / Sufficiency mindset against corruption

บทนำ

ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันถือเป็นปัญหาสำคัญที่เกิดขึ้นในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก โดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนาหรือประเทศที่มีความเป็นอานาจนิยมสูง ประชาชนจึงไม่สามารถขอตรวจสอบการทำงานตามโครงสร้างได้อย่างลึกซึ้งและมีประสิทธิภาพ

ทำให้การทุจริตคอร์รัปชันทวีความรุนแรงและซับซ้อนมากขึ้นเรื่อย ๆ ถึงแม้ว่าประเทศเหล่านี้จะพยายามปฏิรูประบบราชการเพียงใด รวมไปถึงมีการจัดตั้งองค์กรอิสระให้เข้ามาทำหน้าที่ตรวจสอบการทำงานของหน่วยงานภาครัฐก็ยังไม่สามารถป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันในภาครัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ การทุจริตคอร์รัปชันจึงถือว่าเป็นอาชญากรรม (Crime) ประเภทหนึ่งและเป็นอุปสรรคใหญ่ต่อการพัฒนาการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของประเทศ (จารุวรรณ สุขุมลพพงษ์, 2556)

ประเทศไทยได้รับแนวคิดและแนวปฏิบัติจากประเทศตะวันตกมาอย่างหลากหลายรูปแบบเพื่อพัฒนาระบบเศรษฐกิจให้เป็นอุตสาหกรรมและการบริการ รัฐบาลและระบบราชการจึงต้องทำงานสอดประสานกันให้มากที่สุดเพื่อประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติ แต่ในความเป็นจริงนั้นการสอดประสานความร่วมมือกันระหว่างนักการเมือง ข้าราชการ และนักธุรกิจ มักนำไปสู่การทุจริตคอร์รัปชันอย่างต่อเนื่องและมีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรงและซับซ้อนมากขึ้น ทางไทยพับลิก้า (2567) ได้แสดงให้เห็นสถิติที่องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency international : TI) ได้เผยแพร่ผลสำรวจดัชนีการรับรู้การทุจริตคอร์รัปชัน (Corruption perceptions index : CPI) ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 108 จาก 180 ประเทศ ซึ่งปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้นมานานจนฝังรากลึกและเกี่ยวพันกับวิถีชีวิตของคนในสังคมไทยมาอย่างยาวนาน การป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันจึงเป็นเรื่องที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากภาคประชาชน หน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานภาคเอกชนอย่างจริงจัง

ทางองค์กร TI จึงได้ให้ข้อเสนอแนะกับทุกประเทศโดยมีสาระสำคัญตอนหนึ่งว่า “ต้องเปิดโอกาสให้ภาคประชาชนเข้าถึงข้อมูลและตรวจสอบได้” (ไทยพับลิก้า, 2567) เพื่อเป็นตัวช่วยในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันได้ในระดับหนึ่ง ทำให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ในฐานะองค์กรอิสระที่ได้รับมอบอำนาจตามรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทของประเทศไทยให้ทำหน้าที่ป้องกันและปราบปรามการทุจริตของประเทศไทย จึงได้จัดทำยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560-2564) และกำหนดวิสัยทัศน์ว่า “ประเทศไทยใสสะอาด ไทยทั้งชาติต้านทุจริต (Zero tolerance and clean Thailand)” (มาณี ไชยธีรานุวัฒน์ศิริ, ม.ป.ป.) โครงการ STRONG Model Club จิตพอเพียงต้านทุจริต จึงเป็นโครงการปรับฐานความคิดของประชาชนทุกช่วงวัย เปิดรับสมัครสมาชิกอย่างต่อเนื่องและไม่จำกัดอายุและเพศเพื่อเป็นการส่งเสริมและสร้างความเข้มแข็งให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและ

ปราบปรามการทุจริต โดยนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ประกอบหลักการต่อต้านการทุจริตในรูปแบบต่าง ๆ

การวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งศึกษา 3 ประเด็นหลัก ได้แก่ เพื่อศึกษาการเริ่มต้นของภาคประชาชนภายใต้การกำกับดูแลของหน่วยงานภาครัฐ กรณีศึกษา ชมรม STRONG Model Club จิตพอเพียงต้านทุจริต จังหวัดนครสวรรค์ และการสร้างความเข้มแข็งของภาคประชาชนภายใต้การกำกับดูแลของหน่วยงานภาครัฐ กรณีศึกษา ชมรม STRONG Model Club จิตพอเพียงต้านทุจริต จังหวัดนครสวรรค์ พร้อมทั้งวิเคราะห์ข้อดีและข้อเสียของการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในประเทศไทย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการเริ่มต้นของภาคประชาชนภายใต้การกำกับดูแลของหน่วยงานภาครัฐ กรณีศึกษา ชมรม STRONG Model Club จิตพอเพียงต้านทุจริต จังหวัดนครสวรรค์
2. เพื่อศึกษาการสร้างความเข้มแข็งของภาคประชาชนภายใต้การกำกับดูแลของหน่วยงานภาครัฐ กรณีศึกษา ชมรม STRONG Model Club จิตพอเพียงต้านทุจริต จังหวัดนครสวรรค์
3. เพื่อวิเคราะห์ข้อดีและข้อเสียของการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

การวิจัยเรื่องการสร้างความเข้มแข็งของภาคประชาชนภายใต้การกำกับดูแลของหน่วยงานภาครัฐ กรณีศึกษา ชมรม STRONG Model จิตพอเพียงต้านทุจริต จังหวัดนครสวรรค์ ศึกษาจากผู้ให้ข้อมูลซึ่งสามารถจำแนกได้เป็น 2 กลุ่มหลัก โดยพิจารณาจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการก่อตั้งชมรม STRONG Model Club จิตพอเพียงต้านทุจริต จังหวัดนครสวรรค์ ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้แก่

กลุ่มที่ 1 ตัวแทนของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งทำหน้าที่เป็นโค้ชให้กับชมรม STRONG Model Club จิตพอเพียงต้านทุจริต จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 1 คน

กลุ่มที่ 2 สมาชิกชมรม STRONG Model Club จิตพอเพียงด้านทุจริต จังหวัดนครสวรรค์ ใช้วิธีการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) โดยมีคุณสมบัติของผู้ให้ข้อมูล ซึ่งประกอบด้วย สมาชิกของชมรม STRONG Model Club จิตพอเพียงด้านทุจริต จังหวัดนครสวรรค์ ที่เป็นสมาชิกมาไม่น้อยกว่า 3 ปี จำนวน 15 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

เพื่อให้การศึกษาเรื่องการสร้างความเข้มแข็งของภาคประชาชนภายใต้การกำกับดูแลของหน่วยงานภาครัฐ กรณีศึกษา ชมรม STRONG Model Club จิตพอเพียงด้านทุจริต จังหวัดนครสวรรค์ ได้ทราบถึงข้อมูลตามข้อเท็จจริงในปรากฏการณ์ดังกล่าว ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ตามรูปแบบการวิจัยทางสังคมศาสตร์ซึ่งเป็นการวิจัยที่ค่อนข้างยืดหยุ่นได้ และมีผู้วิจัยเป็นเครื่องมือสำคัญในกระบวนการวิจัย โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-participant observation) ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

สัมภาษณ์เชิงลึกกึ่งโครงสร้าง (In-depth interview) ร่วมกับการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม เพื่อให้ได้ข้อมูลในวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาการก่อตัวของภาคประชาชนภายใต้การกำกับดูแลของหน่วยงานภาครัฐ กรณีศึกษา ชมรม STRONG Model Club จิตพอเพียงด้านทุจริต จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อนำข้อมูลมาทำตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาการสร้างความเข้มแข็งของภาคประชาชนภายใต้การกำกับดูแลของหน่วยงานภาครัฐ กรณีศึกษา ชมรม STRONG Model Club จิตพอเพียงด้านทุจริต จังหวัดนครสวรรค์ และทำการสรุปข้อมูลที่ได้มาจากการลงพื้นที่ภาคสนามไปดำเนินการวิเคราะห์กับแนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์เชิงลึกกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured in-depth interview form) ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง การกำหนดกฎเกณฑ์เกี่ยวกับคำถามและลำดับขั้นตอนของการสัมภาษณ์ไว้ล่วงหน้าเป็นการพูดคุยสนทนาตามธรรมชาติ (Naturalistic inquiry) ในการสัมภาษณ์ในแต่ละครั้ง ผู้วิจัยทำการขออนุญาตบุคคลผู้ให้สัมภาษณ์เพื่อให้อุปกรณ์บันทึกเสียงช่วยในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อให้ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์อย่างถูกต้อง ครบถ้วน และแม่นยำ

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามจากประชากรทั้ง 2 กลุ่ม จำนวน 16 คน ซึ่งผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์แบบสัมภาษณ์เชิงลึกกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured in-

depth interview form) ร่วมกับการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมกับกลุ่มเป้าหมายแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) โดยลักษณะกลุ่มเป้าหมายต้องมีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับชมรม STRONG Model Club จิตพอเพียงด้านทุจริต จังหวัดนครสวรรค์

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการตรวจสอบข้อมูลจาก 2 ส่วน คือ จากการสัมภาษณ์ประชากรทั้ง 2 กลุ่ม และข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมเอกสารในทุกรูปแบบ นำมารวมกันและวิเคราะห์ โดยวิธีการดังนี้

1) สังเกตและตรวจสอบสิ่งที่ปรากฏอยู่ในข้อมูล

2) วิเคราะห์และตีความข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์และข้อมูลเอกสารต่าง ๆ นำมาสู่การหาข้อสรุปในงานวิจัย

อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยมีการวางแผนการวิจัยโดยใช้กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใน 3 ขั้นตอน คือ จัดระเบียบข้อมูล เสนอผลการศึกษา และสรุปผล รวมทั้งข้อเสนอแนะ โดยงานวิจัยในครั้งนี้จะเป็นรูปแบบการเขียนเชิงพรรณนา (Descriptive analysis) ร่วมกับการอธิบายทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ทราบถึงการสร้างความเข้มแข็งของภาคประชาชนภายใต้การกำกับดูแลของหน่วยงานภาครัฐ กรณีศึกษาชมรม STRONG Model Club จิตพอเพียงด้านทุจริต จังหวัดนครสวรรค์ โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กับกลุ่มเป้าหมายแบบเฉพาะเจาะจงทั้ง 2 กลุ่ม จากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลในทุกด้านมาทำการอธิบายความสัมพันธ์ของปรากฏการณ์ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลผ่านแนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน (People's participation) แนวคิดประชาสังคม (Civil society) และแนวคิดธรรมาภิบาล (Good governance) เป็นสำคัญ

ผลการวิจัย

จากการศึกษาข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก ร่วมกับการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมกับกลุ่มเป้าหมายทั้ง 2 กลุ่ม และร่วมกับวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ พบว่า

1. การเริ่มต้นของของภาคประชาชนภายใต้การกำกับดูแลของหน่วยงานภาครัฐ กรณีศึกษา ชมรม STRONG Model จิตพอเพียงด้านทุจริต จังหวัดนครสวรรค์ นั้นเริ่มมาจากแนวคิดขององค์กรอิสระที่เรียกว่า “สำนักงาน ป.ป.ช.” ซึ่งทำหน้าที่ 3 ด้าน คือ 1) ด้านการป้องกันการทุจริต 2) ด้านการปราบปรามการทุจริต และ 3) ด้านการตรวจสอบทรัพย์สิน ได้ดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560 - 2564) พร้อมทั้งกำหนดพันธกิจหลักเพื่อสร้างวัฒนธรรมการต่อต้านการทุจริต ยุกระดับธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการทุกภาคส่วน และปฏิรูปกระบวนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตทั้งระบบให้มีมาตรฐานเทียบเท่าสากล (มาณี ไชยธีรานุวัณศิริ, ม.ป.ป.) ต้องให้การสนับสนุนและส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทุจริตในภาครัฐ เพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการทำงาน และเพิ่มช่องทางในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในประเทศไทยให้ลดน้อยลง

การจัดทำโครงการ “STRONG จิตพอเพียงต้านทุจริต” เป็นโครงการที่มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560 - 2564) ในยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริตโดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 เป็นปีงบประมาณแรกที่มีการดำเนินโครงการ “STRONG จิตพอเพียงต้านทุจริต” ส่งผลให้เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2560 ตามมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. ครั้งที่ 904-75/2560 ได้มีการจัดโครงการดังกล่าวนำร่อง 27 จังหวัด ใน 9 ภาคของสำนักงาน ป.ป.ช. และต่อมาในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ทางสำนักงาน ป.ป.ช. ได้ทำการขยายพื้นที่โครงการให้ครอบคลุมทั้ง 76 จังหวัด และ 1 เขตปกครองท้องถิ่นพิเศษ (กรุงเทพมหานคร) การดำเนินโครงการนี้จึงเป็นโครงการปรับฐานความคิดของประชาชนทุกช่วงวัย เปิดรับสมัครสมาชิกอย่างต่อเนื่องและไม่จำกัดอายุและเพศ เพื่อเป็นการส่งเสริมและสร้างความเข้มแข็งให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ประกอบหลักการต่อต้านการทุจริตในรูปแบบต่าง ๆ

2. การสร้างและสนับสนุนให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทุจริตในภาครัฐ ถือว่าเป็นหลักการ 1 ใน 6 หลักการ ของแนวคิดธรรมาภิบาลหรือการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี เป็นแนวทางในการจัดระเบียบให้สังคมทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาชน ครอบคลุมถึงฝ่ายวิชาการ ฝ่ายปฏิบัติการ ฝ่ายราชการ และฝ่ายธุรกิจ สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข (ประธานชมรม STRONG Model Club จิตพอเพียงต้านทุจริต จังหวัดนครสวรรค์, 2567 : สัมภาษณ์) ดังนั้น ก่อนการเปิดรับสมัครสมาชิกชมรม STRONG Model Club จิตพอเพียงต้านทุจริต ทางสำนักงาน ป.ป.ช. จึงต้องให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐให้กับภาคประชาชนเสียก่อน ทางสำนักงาน ป.ป.ช. จึงจำเป็นต้องจัดโครงการดังกล่าวที่มีหลากหลายรูปแบบและหลายครั้ง พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์การรับสมัครสมาชิกชมรม STRONG Model Club จิตพอเพียงต้านทุจริต ควบคู่กับการจัด

กิจกรรมต่าง ๆ และยังมีการประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางอื่นด้วย เช่น วิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย วิทยุประจำท้องถิ่น เว็บไซต์ของสำนักงาน ป.ป.ช. ภาคต่าง ๆ เป็นต้น

ซึ่งการเปิดรับสมัครสมาชิกในช่วงแรกของชมรม STRONG Model Club จิตพอเพียงต้านทุจริตในทุกจังหวัดช่วงแรกจึงมาจากการที่ผู้นำชุมชน ผู้นำท้องที่ ผู้นำท้องถิ่น รวมไปถึงประชาชนทั่วไปที่ให้ความสนใจเข้ามาเป็นสมาชิกจำนวนหนึ่งโดยอิสระ (แต่ละชมรมของแต่ละจังหวัดก็จะมีสมาชิกจำนวนที่แตกต่างกันไป) (เจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. จังหวัดนครสวรรค์, 2567 : สัมภาษณ์) เพราะการเข้ามามีบทบาทของภาคประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐนั้น ภาคประชาชนต้องได้รับการคุ้มครองความปลอดภัยในการแจ้งเบาะแส การดำเนินการดังกล่าวต้องเป็นความลับ อยู่ภายใต้การบังคับใช้กฎหมายคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 (ราชกิจจานุเบกษา, 2560) ดังนั้น ภาคประชาชนที่เข้ามาเป็นสมาชิกของชมรม STRONG Model Club จิตพอเพียงต้านทุจริต ต้องมีคุณสมบัติเบื้องต้น ดังนี้

1) ต้องมีความมุ่งมั่นตั้งใจทำงานด้วยจิตอาสา มีความเสียสละ อดทน ซื่อสัตย์ โปร่งใส กล้าหาญ ไม่ใช้อำนาจหน้าที่เพื่อการแสวงหาประโยชน์ส่วนตนหรือพวกพ้อง เพื่อให้ตนเองมีภูมิคุ้มกันในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9

2) ต้องเป็นผู้ที่แสวงหาความรู้อยู่ตลอดเวลา ต้องรู้เท่าทันเทคนิคกลโกงการทุจริตคอร์รัปชันในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อเป็นหลักในการทำงาน (เป็นแนวทางในการกำกับและตรวจสอบการทุจริต) ที่ถูกต้อง และสร้างความน่าเชื่อถือให้กับหน่วยงาน คือ สำนักงาน ป.ป.ช.

3) ต้องเป็นผู้ชี้แนะแนวทางหรือสามารถให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐให้แก่ผู้อื่นได้ ซึ่งเป็นการสร้างทัศนคติที่ดีและชี้ให้เห็นถึงอันตรายของการทุจริตคอร์รัปชัน

4) ต้องเป็นผู้สร้างเครือข่ายอาสาสมัครแจ้งข้อมูลการทุจริตและเฝ้าระวังการทุจริตในพื้นที่

5) ร่วมกันดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งของสำนักงาน ป.ป.ช. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างต่อเนื่อง (เจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. จังหวัดนครสวรรค์, 2567 : สัมภาษณ์)

จากคุณสมบัติข้างต้น ซึ่งถือว่าเป็นคุณสมบัติพื้นฐานที่สมาชิกควรมีนั่น สมาชิกของชมรม STRONG Model Club จิตพอเพียงต้านทุจริต ของแต่ละจังหวัดสามารถร่วมกันกำหนดคุณสมบัติเพิ่มเติมได้อีก โดยระบุให้ชัดในธรรมนูญของชมรม STRONG

Model Club จิตพอเพียงด้านทุจริต ของแต่ละจังหวัด ซึ่งสามารถแก้ไขและเปลี่ยนรายละเอียดของธรรมนูญได้ตลอดเวลา โดยผ่านการเห็นชอบจากสมาชิกของชมรม STRONG Model Club จิตพอเพียงด้านทุจริต ของจังหวัดภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด ซึ่งอยู่ในฐานะโค้ช STRONG-จิตพอเพียง (ที่ปรึกษาของชมรม) (เจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. จังหวัดนครสวรรค์, 2567 : สัมภาษณ์)

เมื่อพิจารณาจากธรรมนูญชมรม STRONG-จิตพอเพียงด้านทุจริต จังหวัดนครสวรรค์ พ.ศ. 2561 ในหมวดที่ 4 คณะกรรมการบริหารของชมรมมาจากสมาชิกที่เป็นบุคคลทั่วไป (สมัครเข้ามาด้วยความสมัครใจและเป็นอิสระ) กับสมาชิกโดยตำแหน่ง (ส.ป.จ. หรือสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด) มี 4 คน ได้แก่ ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภาค ต้นสังกัด ผู้อำนวยการสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด ต้นสังกัด และเจ้าพนักงานป้องกันการทุจริตหรือเจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. ที่ได้รับมอบหมาย จำนวน 2 คน ทำงานร่วมกันในรูปแบบ “คณะกรรมการ” ทำหน้าที่บริหารกิจการของชมรม เพื่อผลักดันการป้องกันการทุจริตเชิงรุก สร้างเสริมบุคคลและชุมชนให้มีจิตพอเพียงด้านทุจริตภายใต้กรอบ STRONG Model (ธรรมนูญชมรม STRONG Model Club จิตพอเพียงด้านทุจริต จังหวัดนครสวรรค์ พ.ศ.2561) และมีการขยายเครือข่ายสมาชิกของชมรม STRONG Model Club จิตพอเพียงด้านทุจริต ไปยังหน่วยงานของรัฐอย่างกว้างขวาง เพื่อให้ภาคประชาชนและสมาชิกของชมรมได้ทำหน้าที่กำกับและดูแลการทุจริตคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นภายในพื้นที่ของตนเอง ซึ่งการพิจารณารับรองสมาชิกต้องมาจากการรับรองของที่ประชุมคณะกรรมการบริหารชมรม STRONG Model Club จิตพอเพียงด้านทุจริตเท่านั้น จึงจะมีสถานะว่าเป็นสมาชิกของชมรมแล้วเรียบร้อย และไม่มีการเรียกเก็บค่าใช้จ่ายแต่อย่างใด ซึ่งผู้วิจัยมองว่าปัจจัยที่กล่าวมาข้างต้นเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ภาคประชาชนและสมาชิกของชมรมมีความตั้งใจในการรวมกลุ่มที่ถูกจัดตั้งโดยหน่วยงานของภาครัฐเป็นผู้กำกับดูแลการทำงานของชมรมอีกชั้นหนึ่งด้วยความเต็มใจ เพราะการทำงานของชมรม STRONG Model Club จิตพอเพียงด้านทุจริตมุ่งรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ

บุคคลที่เข้ามาเป็นสมาชิกของชมรม STRONG Model Club จิตพอเพียงด้านทุจริตของทุกจังหวัดต้องผ่านพิจารณาคัดเลือกจากคณะกรรมการบริหารชมรมเสียก่อน และทุกครั้งที่มีการร้องเรียนเรื่องที่เข้าข่ายการทุจริตคอร์รัปชันจะต้องได้รับการคัดกรองข้อเท็จจริงว่ามีมูลความจริงหรือไม่ ถ้ามีเรื่องร้องเรียนดังกล่าวจะถูกส่งมอบให้เจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ช. ร่วมกับสมาชิกชมรม STRONG-จิตพอเพียงด้านทุจริต ในพื้นที่อื่นช่วยกันดำเนินการสืบข้อเท็จจริงในขั้นต่อไป เพื่อลดปัญหาการร้องเรียนเพื่อกลั่นแกล้ง

กันเอง (สมาชิกชมรม STRONG Model Club จิตพอเพียงต้านทุจริต จังหวัดนครสวรรค์ คนที่ 3, 2567 : สัมภาษณ์) และทางสำนักงาน ป.ป.ช. ต้องปกป้องทั้งผู้ถูกร้องและผู้ร้องเรียนให้เป็นความลับเสมอ ทำให้การเข้ามาเป็นสมาชิกชมรม STRONG Model Club จิตพอเพียงต้านทุจริต ต้องเข้ามาทำหน้าที่ด้วยจิตสาธารณะ ทำหน้าที่ป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐให้มากที่สุด การมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมจึงเป็นส่วนที่สำคัญอย่างยิ่ง

การขยายจำนวนสมาชิกของชมรม STRONG Model Club จิตพอเพียงต้านทุจริตเริ่มมาจากการที่สำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัดทุกจังหวัดจัดกิจกรรมเพื่อให้ความรู้กับผู้นำชุมชน ผู้นำท้องที่ และผู้นำท้องถิ่นเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐที่ต้องการกระตุ้นให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำกับ ติดตาม และเฝ้าระวังการทุจริตภายในพื้นที่ของตนเอง ซึ่งผู้วิจัยมองว่าเป็นอีกปัจจัยหนึ่งของการสร้างความเข้มแข็งในการรวมกลุ่มของภาคประชาชน การเข้ามามีบทบาทของภาคประชาชนถือว่าเป็นอีกช่องทางหนึ่งในการรักษาผลประโยชน์ของชาติ ซึ่งประชาชนทุกคนต้องมีส่วนในการรับผิดชอบดูแลและตรวจสอบความโปร่งใสของการทำงานในหน่วยงานภาครัฐ

สำหรับเรื่องของการสร้างความเข้มแข็งให้กับภาคประชาชนภายใต้ชมรม STRONG Model Club จิตพอเพียงต้านทุจริต จังหวัดนครสวรรค์ นั้น ทางสำนักงาน ป.ป.ช. จังหวัดนครสวรรค์ มีแนวทางในการสร้างและสนับสนุนการรวมตัวของภาคประชาชน (ประธานชมรม STRONG Model จิตพอเพียงต้านทุจริต จังหวัดนครสวรรค์, 2567 : สัมภาษณ์) ดังนี้

1) ใช้ปัญหาการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐเป็นปัญหาหลักเพื่อก่อให้เกิดการรวมตัวของภาคประชาชนที่มีความเข้าใจจากเหง้าที่แท้จริงของปัญหาการทุจริตในพื้นที่ นำพาไปสู่การแก้ปัญหาหรืออาจจะกำหนดความต้องการร่วมกันระหว่างภาคประชาชนของชมรม STRONG Model Club จิตพอเพียงต้านทุจริตกับสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด

2) พัฒนาความรู้สึกรู้หรือเน้นการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนให้เห็นความสำคัญของการอยู่กับปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันเพื่อหาทางออกร่วมกันในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การประชุมร่วมกับผู้นำชุมชนเพื่อร่วมกันหาทางออกหรือวิธีการบรรเทาปัญหาอย่างสร้างสรรค์และสันติวิธี

3) ร่วมกันกำหนดเป้าหมายที่มุ่งรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญร่วมกับภาคีเครือข่ายและหน่วยงานภาครัฐอื่นที่เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการ

ทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ เพื่อแสดงให้เห็นว่าแนวทางที่ร่วมกันจะทำในอนาคตมีผลประโยชน์ในภาพรวมเป็นอย่างไร มีผลเป็นวงกว้างมากน้อยเพียงใด เพื่อเป็นสิ่งปลูกเร้าให้คนในสังคม/ชุมชน มีความตื่นตัวในการร่วมกันแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างมีความเป็นพลเมืองที่แท้จริง

4) สำนักงาน ป.ป.ช. ดำเนินการจัดกิจกรรมร่วมกับสมาชิกชมรม STRONG Model Club จัดพอเพียงด้านทุจริต เพื่อก่อให้เกิดการแบ่งหน้าที่ของกันและกันที่ชัดเจน เน้นกระบวนการกระตุ้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน รวมไปถึงการกระตุ้นความสามารถของบุคคลในการร่วมกันบริหารจัดการปัญหาดังกล่าวอย่างมีศักยภาพและสร้างสรรค์ ซึ่งการจัดกิจกรรมดังกล่าวควรอยู่ในลักษณะของอาสาสมัคร โดยทางสำนักงาน ป.ป.ช. ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณและทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีความจำเป็นกับการจัดกิจกรรม

5) เน้นการสื่อสารและประสานงานในแนวราบ สมาชิกทุกคนสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ และไม่เน้นการทำงานแบบสั่งการเหมือนที่ระบบราชการปฏิบัติกัน ซึ่งเป็นแรงกระตุ้นการมีส่วนร่วม การคิดริเริ่ม ความคิดสร้างสรรค์ และเน้นความเสมอภาคของสมาชิกในชมรมเป็นสำคัญ (สมาชิกชมรม STRONG Model จัดพอเพียงด้านทุจริต จังหวัดนครสวรรค์ คนที่ 7, 2567 : สัมภาษณ์)

6) สมาชิกภายในชมรมต้องได้รับการอบรมและช่วยกันสะสมความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ เพื่อสร้างประสบการณ์ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง เกิดการระดมความคิด ผ่านการตกผลึกทางความคิดของสมาชิกภายในชมรม ผู้นำและสมาชิกภายในชมรมมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำงานด้วยการสนับสนุนและกระตุ้นความสามารถของกันและกัน เพื่อเป็นการแสดงศักยภาพของกลุ่มเกิดการขยายตัวของกลุ่มอย่างต่อเนื่อง และที่สำคัญสามารถทำงานสอดประสานกับกลุ่มอื่น ๆ ที่มีในสังคม/ชุมชน ได้เป็นอย่างดี เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหามีความซับซ้อนหรือร่วมกันนำเสนอแนวคิดใหม่ ๆ ให้กับสังคม/ชุมชน อยู่เสมอ

จากแนวทางข้างต้น แสดงให้เห็นว่า “ความเข้มแข็งของภาคประชาชนภายใต้การรวมตัวของชมรม STRONG Model Club จัดพอเพียงด้านทุจริต จังหวัดนครสวรรค์” นั้น ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของทั้งสมาชิกชมรมและโค้ชประจำสำนักงาน ป.ป.ช. จังหวัดนครสวรรค์ ที่เป็นผู้ให้การสนับสนุน จากการลงพื้นที่วิจัย ผู้วิจัยยังพบอีก 1 ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ภาคประชาชนมีความเข้มแข็ง คือ “การมีผู้นำกลุ่มที่มีความสามารถและประสบการณ์สูง” เป็นตัวช่วยให้สมาชิกที่มีความรู้และวุฒิภาวะที่แตกต่างกันได้รับการกระตุ้นจากผู้นำกลุ่มจนสามารถทำงานร่วมกันได้เป็นอย่างดี และ

เข้าใจกระบวนการทำงานของระบบราชการเพื่อนำไปอธิบายให้สมาชิกภายในชมรมได้เข้าใจ เป็นบุคคลที่มีวาทศิลป์ดี สามารถโน้มน้าวผู้อื่นและแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี เพื่อรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและรักษาภาพลักษณ์ให้กับสำนักงาน ป.ป.ช. ได้เป็นอย่างดี

3. การที่ภาคประชาชนรวมตัวกัน เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐนั้น แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของพลเมืองในการปกครองระบอบประชาธิปไตย การปฏิบัติงานของระบบราชการไทยยังไม่สามารถลดปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันได้ จึงต้องอาศัยความร่วมมือจากภาคประชาชนให้เข้ามามีบทบาทในการช่วยสำนักงาน ป.ป.ช. ทำการตรวจสอบการทำงานของหน่วยงานราชการ เพื่อลดปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันให้น้อยลง ซึ่งผู้เขียนมองว่าการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในประเด็นดังกล่าวจึงมีทั้งข้อดีและข้อเสีย ดังนี้

3.1 ข้อดี

1) เกิดกระบวนการปรึกษาหารือร่วมกันระหว่างสมาชิกของชมรม STRONG Model Club จิตพอเพียงด้านทุจริต กับสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด เป็นปัจจัยสำคัญของการสร้างความเข้มแข็งให้กับภาคประชาชนได้เป็นอย่างดี ร่วมกันทำงานเพื่อการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ เกิดความคิดสร้างสรรค์ และกระตุ้นการมีส่วนร่วมของสมาชิกได้เป็นอย่างดี

2) กระบวนการปรึกษาหารือที่เน้นใช้ความสัมพันธ์และการสื่อสารในแนวราบ ช่วยทำให้บรรยากาศในการปฏิบัติงานดีขึ้น ภาคประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ทำให้รู้สึกถึงความเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยและเป็นคนคุณลักษณะอันพึงมีของพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย

3) การทำงานของชมรม STRONG Model Club จิตพอเพียงด้านทุจริต อยู่ภายใต้กรอบของกฎหมายและระเบียบปฏิบัติของระบบราชการ เพราะมีสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด เป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำในการปฏิบัติงาน รวมไปถึงมีเงินงบประมาณและทรัพยากรสนับสนุนการทำกิจกรรมของชมรมที่ชัดเจน สมาชิกของชมรมจึงไม่ต้องทำการระดมทุนหรือหาผู้สนับสนุนภายนอกหน่วยงาน ป.ป.ช.

4) ชมรม STRONG Model Club จิตพอเพียงด้านทุจริต เป็นแหล่งที่ให้ความรู้กับบุคคลทั่วไปให้เข้าใจและมีเทคนิคในการสังเกตว่าการกระทำแบบใดที่เข้าข่ายการทุจริตคอร์รัปชันได้บ้าง เพื่อนำเรื่องดังกล่าวเข้าสู่การตรวจสอบของสมาชิกของชมรมร่วมกับสำนักงาน ป.ป.ช. ทั้งในส่วนของการเฝ้าระวังและกระบวนการตัดสินใจของรัฐ รวมทั้งเป็นการฝึกให้สมาชิกของชมรมมีความเป็นผู้นำและเป็นกลุ่มที่ผลิตจิตอาสาทำการปกป้องผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ

5) สมาชิกชมรม STRONG Model Club จิตพอเพียงด้านทุจริต ต้องมีจิตสาธารณะ มีความเสียสละและเสียสละเวลา มุ่งทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน

3.2. ข้อเสีย

1) ถึงแม้ว่าทางสำนักงาน ป.ป.ช. ร่วมกับชมรม STRONG Model Club จิตพอเพียงด้านทุจริต จะมีการปกปิดข้อมูลของผู้ร้องเรียน แต่ก็ยังไม่ปลอดภัยอยู่ดีในมุมมองของผู้ร้องเรียน เพราะช่องทางการร้องเรียนมีหลายช่องทาง และแต่ละช่องทางสามารถเปิดเผยตัวตนของผู้ร้องเรียนได้

2) โครงสร้างกฎหมายและกระบวนการนโยบายยังไม่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมอย่างเพียงพอ การสืบสวนข้อเท็จจริงจากเรื่องที่ถูกร้องเรียนดำเนินการได้ยาก เพราะในบางครั้งการกระทำการทุจริตโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐช่วยกันปกปิดข้อมูลและในบางครั้งก็ไม่ให้ความร่วมมือในการตรวจสอบ และเมื่อตรวจสอบแล้วว่าเจ้าหน้าที่คนนั้นกระทำการทุจริตจริง บทลงโทษตามกฎหมายก็เบาจนเกินไป ซึ่งในประเด็นดังกล่าวควรมีการทบทวนบทลงโทษใหม่

3) บุคคลที่เข้ามาเป็นสมาชิกของชมรม STRONG Model Club จิตพอเพียงด้านทุจริต มีความหลากหลายและบางคนเข้ามาเป็นสมาชิกเพียงเพราะอยากมีชื่อในคำสั่งแต่ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่

สรุปผลการวิจัย

ในปัจจุบันปัญหาทุจริตคอร์รัปชันในหน่วยงานภาครัฐยังคงเป็นปัญหาสำคัญและทำให้การพัฒนาประเทศหยุดชะงักลง การที่มีหน่วยงานที่มีความรับผิดชอบโดยตรงที่ทำการตรวจสอบการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐได้สร้างและสนับสนุนให้ภาคประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐนั้น ย่อมเป็นสิ่งที่ดีและจรรโลงสังคม สร้างการตระหนักรู้และปลูกจิตสำนึกให้กับสมาชิกของชมรมผู้ร้องเรียน ผู้ที่ถูกร้องเรียน และบุคคลทั่วไป ได้เข้าใจปัญหาและร่วมกันแก้ไขปัญหการทุจริตคอร์รัปชันให้ลดน้อยลง การรวมตัวกันของภาคประชาชนผ่านชมรม STRONG Model Club จิตพอเพียงด้านทุจริต จึงถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นที่ดี ส่งเสริมให้ภาคประชาชนกล้าที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ และเป็นแหล่งผลิตผู้นำที่มีจิตอาสา ที่ต้องเสียสละทั้งเวลาและใช้ความเข้าใจพฤติกรรมที่เข้าข่ายการทุจริตในรูปแบบต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง และให้ความเป็นธรรมทั้งฝ่ายผู้ร้องเรียนและผู้ถูกร้องเรียนอย่างเสมอภาคกัน เพื่อสร้างบรรยากาศที่ดี สังคมน่าอยู่ ลดปัญหาการทุจริตให้น้อยลง

อภิปรายผลการวิจัย

สังคมไทยเป็นสังคมที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจที่นำไปสู่อุตสาหกรรมและบริการเพิ่มมากขึ้น ทำให้เกิดความทันสมัยจากการนำเทคโนโลยีต่าง ๆ เข้ามามีบทบาทต่อการพัฒนาประเทศ อีกทั้งยังมีการรับแนวคิดและแนวการปฏิบัติในแบบตะวันตกเข้ามามากมาย รัฐบาลจึงต้องไม่หยุดการพัฒนาให้เท่าทันกับความต้องการของประชาชนที่มีอยู่อย่างไม่จำกัด ระบบราชการจึงเป็นกลไกหนึ่งที่จะช่วยให้รัฐบาลบริหารจัดการประเด็นต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จและมีคุณภาพ แต่ผู้มีอำนาจมักเล็งเห็นประโยชน์ของกลุ่มตนมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม จึงทำให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชันอย่างต่อเนื่อง และมีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรงและซับซ้อนมากขึ้น เช่น การติดสินบนเจ้าหน้าที่ การทุจริตในการเลือกตั้ง การขู่ข่มขู่บังคับโดยผู้บังคับบัญชา การใช้กฎหมายอย่างมีอคติ เป็นต้น ซึ่งการทุจริตคอร์รัปชันนั้นเป็นความร่วมมือกันระหว่างนักการเมือง ข้าราชการ และนักธุรกิจ ถือว่าเกิดการทุจริตในภาครัฐที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อประเทศชาติอย่างมหาศาล

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจทำการศึกษาวิจัยเรื่องการสร้างความเข้มแข็งของภาคประชาชนภายใต้การกำกับดูแลของหน่วยงานภาครัฐ กรณีศึกษา ชมรม STRONG Model จิตพอเพียงต้านทุจริต จังหวัดนครสวรรค์และสามารถวิเคราะห์ตามแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ ดังนี้

แนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน (People's participation)

ผลการศึกษาวิจัยในประเด็นเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนจากการได้รับอนุญาตให้เกิดการรวมตัวของประชาชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 63 นั้น ในฐานะ “ชมรม STRONG Model จิตพอเพียงต้านทุจริต จังหวัดนครสวรรค์” ที่อยู่ภายใต้การกำกับและดูแลของสำนักงาน ป.ป.ช. จังหวัดนครสวรรค์ ได้มีการประชาสัมพันธ์การเปิดรับสมัครสมาชิกของชมรมผ่านทางผู้นำท้องถิ่นและผู้นำท้องที่เป็นหลักก่อน โดยอาศัยความไว้วางใจกัน มีจิตสาธารณะ เข้ามาร่วมพูดคุย และเชิญเข้าร่วมประชุมปรึกษาหารือกัน ทำให้เกิดการรวมตัวของคณะทำงานบางส่วนขึ้นมา และได้มีการนัดพูดคุยเพื่อคัดเลือกคณะกรรมการของแต่ละอำเภอ ทั้ง 15 อำเภอ ในจังหวัดนครสวรรค์ โดยให้ประธานของแต่ละอำเภอไปประชาสัมพันธ์ให้กับบุคคลทั่วไปที่มีความสนใจได้เข้ามาสมัครเป็นสมาชิกเพิ่มเติมในภายหลัง (สมาชิกชมรม STRONG Model จิตพอเพียงต้านทุจริต จังหวัดนครสวรรค์ คนที่ 2, 2567 : สัมภาษณ์) ซึ่งมีการกำหนดไว้ในธรรมนูญของชมรมชัดเจนว่าจะต้องมีการรับรองสมาชิกก่อน ถึงจะอนุญาตให้บุคคลดังกล่าวได้เข้ามาเป็นสมาชิกและ

ปฏิบัติงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ช. จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อเป็นการคัดกรองคุณสมบัติและความเหมาะสมของการได้มาซึ่งสมาชิกในชมรม STRONG Model จิตพอเพียงด้านทุจริต จังหวัดนครสวรรค์ ดังนั้น การก่อตัวและการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกชมรม STRONG Model จิตพอเพียงด้านทุจริต จังหวัดนครสวรรค์ ถูกทำขึ้นมาถูกต้องตามกฎหมาย คือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 63 ในปัจจุบันทางชมรมมีสมาชิกที่ผ่านการรับรองแล้วอยู่ประมาณ 1,000 คน (ประธานชมรม STRONG Model จิตพอเพียงด้านทุจริต จังหวัดนครสวรรค์, 2567 : สัมภาษณ์)

ซึ่งเมื่อวิเคราะห์ถึงแนวทางการปฏิบัติหน้าที่ของชมรม STRONG Model จิตพอเพียงด้านทุจริต จังหวัดนครสวรรค์ ถือว่ามีความสอดคล้องกับแนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน (Public participation) ทั้ง 2 ประเภท ของเมตต์ เมตต์การุณจิต คือ “การมีส่วนร่วมทั้งทางตรงและทางอ้อม” กล่าวคือ

การมีส่วนร่วมทางตรงนั้น พิจารณาได้จากการที่ประชาชนทั่วไปที่เข้ามาเป็นสมาชิกชมรม STRONG Model จิตพอเพียงด้านทุจริต จังหวัดนครสวรรค์ อยู่ประมาณ 1,000 คน นั้น มีการเล็งเห็นถึงความสำคัญของการที่เขาเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย ต้องดำรงไว้ซึ่งประโยชน์ส่วนรวม จึงอาสาเข้ามาตรวจสอบการทุจริตในภาครัฐโดยไม่เกรงกลัวอำนาจหรืออิทธิพล หรืออันตรายในรูปแบบต่าง ๆ เมื่อเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ตรงนี้

การมีส่วนร่วมทางอ้อมนั้น พิจารณาได้จากการที่สมาชิกของชมรม STRONG Model จิตพอเพียงด้านทุจริต จังหวัดนครสวรรค์ ต้องเสียสละเวลาและกำลังทรัพย์เงินของตนบางส่วน เพื่อทำการสนับสนุนการทำงานของเจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. จังหวัดนครสวรรค์ ให้ทำงานตรวจสอบการทุจริตในภาครัฐได้ลุล่วงไปด้วยดี

การทำงานร่วมกันระหว่างสำนักงาน ป.ป.ช. จังหวัดนครสวรรค์ กับชมรม STRONG Model จิตพอเพียงด้านทุจริต จังหวัดนครสวรรค์ อยู่ในระดับที่ 5 จาก 6 ระดับ ที่เป็นเกณฑ์ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (ม.ป.ป.) ได้กำหนดระดับของการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ประชาชนได้รับสิทธิตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 อธิบายไว้ ดังนี้

ระดับที่ 1 การให้ข้อมูล ซึ่งถือว่าเป็นหน้าที่หลักของสมาชิกชมรมฯ ในการสืบหาข้อเท็จจริงในการร้องเรียนการทุจริตในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ให้กับทางสำนักงาน ป.ป.ช. จังหวัดนครสวรรค์

ระดับที่ 2 การเปิดรับฟังความคิดเห็น เกิดจากการที่ทางสมาชิกชมรมฯ ต้องจัดประชุมเพื่อร่วมกันระดมความคิดและแบ่งงานกันทำสำหรับการตรวจสอบการทุจริตในภาครัฐ โดยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงาน ป.ป.ช. จังหวัดนครสวรรค์ อยู่เสมอ

ระดับที่ 3 การปรึกษาหารือ เป็นการเปิดโอกาสให้สมาชิกได้แสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระในการประชุมทุกครั้ง เพราะธรรมนูญของชมรมฯ สามารถปรับเปลี่ยนได้เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงอะไรบางอย่าง

ระดับที่ 4 การวางแผนร่วมกัน ทุกครั้งที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ ทางสมาชิกชมรมฯ ที่มีความรับผิดชอบในการสืบหาข้อเท็จจริงในการทุจริตครั้งนั้น ๆ ต้องร่วมกันวางแผนการทำงานกับเจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. จังหวัดนครสวรรค์ เสมอ เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงมากที่สุด และอาจต้องอาศัยเครือข่ายย่อยของสมาชิกหรือบุคคลที่คาดว่าจะจะเป็นคนช่วยให้การได้มาซึ่งข้อมูลที่มีผลต่อรูปคดีมากที่สุด

ระดับที่ 5 การร่วมปฏิบัติ เป็นระดับที่ผู้รับผิดชอบโครงการและประชาชนนำข้อมูลจากระดับที่ 4 นำไปสู่การปฏิบัติจริง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน และเกิดประโยชน์สูงสุด ทางสำนักงาน ป.ป.ช. จังหวัดนครสวรรค์ ทำการสนับสนุนและผลักดันให้สมาชิกบางท่านได้เข้ามาเป็นวิทยากรร่วมบรรยายให้ความรู้กับประชาชนทั่วไปให้เท่าทันกลโกงการทุจริต และกระตุ้นให้ประชาชนทั่วไปตระหนักถึงการต่อต้านการทุจริตในทุกรูปแบบ และผลักดันให้สมาชิกของชมรมฯ บางคนส่งผลงานเข้าประกวดในระดับประเทศ

การมีส่วนร่วมของชมรม STRONG Model จิตพอเพียงต้านทุจริต จังหวัดนครสวรรค์ จึงเป็นหลักประกันว่า “อำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชนอย่างแท้จริง” เข้าไปมีบทบาทสำคัญในการตรวจสอบการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐให้ทำงานเพื่อประโยชน์ของประชาชนเป็นหลัก นอกจากนี้การมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชน ยังเป็นหัวใจสำคัญในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบอบประชาธิปไตยแบบผู้แทนอีกด้วย

แนวคิดประชาสังคม (Civil society)

การรวมตัวกันของประชาชนในสังคมสมัยใหม่ที่ต้องการคานอำนาจกับรัฐ เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนและสังคมที่ตนอาศัยอยู่ การมีส่วนร่วมของประชาสังคมจึงเป็นสิ่งที่สำคัญในการพัฒนาท้องถิ่น ถึงแม้ว่าจุดกำเนิดของ “ชมรม STRONG Model Club จิตพอเพียงต้านทุจริต จังหวัดนครสวรรค์” จะไม่ได้มาจากภาคประชาชนรวมตัวกันเอง แต่เป็นการที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 ซึ่งถือว่าเป็นกฎหมายแม่บทได้อนุญาตให้ประชาชนสามารถรวมตัวกันได้ (มาตรา 63) และให้หน่วยงานภาครัฐ

คือ สำนักงาน ป.ป.ช. สนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงาน เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและลดการทุจริตในภาครัฐ ชมรม STRONG Model Club จิตพอเพียงต้านทุจริต จังหวัดนครสวรรค์ จึงกลายมาเป็นฟันเฟืองสำคัญในการกำหนดทิศทางการบริหารท้องถิ่นให้มีความเจริญก้าวหน้า ทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมได้ด้วยตนเอง

บุคคลที่เข้ามาเป็นสมาชิกของชมรม STRONG Model Club จิตพอเพียงต้านทุจริต จังหวัดนครสวรรค์ จึงต้องอาศัยความรู้ความสามารถของตนเองและการพูดคุยแลกเปลี่ยนข่าวสารต่าง ๆ ภายในท้องถิ่นได้ เพื่อทำให้เกิดความน่าเชื่อถือ ความไว้วางใจ ในการดำเนินกิจกรรมสาธารณะต่าง ๆ ในนามสำนักงาน ป.ป.ช. จังหวัดนครสวรรค์ โดยมีวัตถุประสงค์หลักคือ “การตรวจสอบการทุจริตในภาครัฐ เพื่อให้การทุจริตในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ลดลง”

ซึ่งการเกิดขึ้นของชมรม STRONG Model Club จิตพอเพียงต้านทุจริต จังหวัดนครสวรรค์ เป็นไปตามลักษณะของประชาสังคมในลักษณะที่ 1 กลุ่มหรือองค์กรอาสาสมัคร ที่มีมุมมองต่อรัฐในเชิงบวก สมาชิกของชมรมฯ ประกอบด้วย บุคคลที่มีหลากหลายอาชีพมาร่วมทำงานด้วยจิตสาธารณะและด้วยความสมัครใจ ร่วมกันกำหนดนโยบาย การดำเนินงาน การแก้ปัญหา และทำหน้าที่ตรวจสอบการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐให้มีการทุจริตให้น้อยที่สุด เพื่อการรักษาสันติสุขสูงสุดของสังคมเอาไว้ทางสำนักงาน ป.ป.ช. จึงต้องคอยกระตุ้นและสร้างจิตสำนึกให้กับสมาชิกของชมรมฯ และประชาชนทั่วไปได้มีความรู้และความเข้าใจในการต่อต้านการทุจริตในภาครัฐอยู่เสมอ

ผู้วิจัยได้นำแนวคิดที่สุวิทย์ วิบุลผลประเสริฐ (2539) ได้อธิบายถึงองค์ประกอบของประชาสังคมต้องมี 3 องค์ประกอบ มาวิเคราะห์กับเครือข่ายภาคประชาสังคมจังหวัดนครสวรรค์ พบว่า

องค์ประกอบที่ 1 จิตสำนึกของประชาสังคม (Civil consciousness) คือ ความคิดและการยอมรับในเรื่องของการรวมตัวอย่างอิสระ ด้วยความเอื้ออาทรต่อกัน ยอมรับในความคิดเห็นที่แตกต่าง พร้อมที่จะเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาให้กับสังคม การรวมตัวกันจึงอยู่ในลักษณะของการเป็นหุ้นส่วน (Partnership) และมีความสัมพันธ์ในแนวนอน

องค์ประกอบที่ 2 โครงสร้างองค์กรประชาสังคม (Civil organization) คือ สมาชิกชมรมฯ ได้ทำการรวมกลุ่มที่เป็นทางการขึ้นมา เป็นการรวมตัวกันแบบเฉพาะกิจหรือมีวัตถุประสงค์เพื่อทำงานร่วมกับสำนักงาน ป.ป.ช. ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ สมาชิกของประชาสังคมจะเป็นบุคคลของรัฐ ภาคธุรกิจ หรือ

ประชาชน มารวมตัวกันก็ได้ ซึ่งในตอนแรกเป็นการรวมตัวกันแบบหลวม ๆ แล้วค่อย ๆ ขยายจำนวนสมาชิกให้มากขึ้นในภายหลัง มีความสัมพันธ์กันในลักษณะแนวราบ เพื่อสร้างบรรยากาศการทำงานที่ดีร่วมกัน

องค์ประกอบที่ 3 เครือข่ายประชาสังคม (Civil network) คือ โครงสร้างหรือกระบวนการซึ่งเชื่อมโยงสมาชิกในกลุ่ม หรือเชื่อมโยงองค์กรประชาสังคมต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ปัจจัยสำคัญของเครือข่ายประชาสังคม คือ กระบวนการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและมีความสัมพันธ์ในแนวราบ ภายในองค์กรมีความสามัคคีซึ่งเป็นตัวช่วยในการสร้างจิตสำนึกประชาสังคมได้เป็นอย่างดี

แนวคิดธรรมาภิบาล (Good governance)

แนวคิดธรรมาภิบาลถือว่าเป็นแนวคิดหลักในการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ช. และชมรม STRONG Model Club จิตพอเพียงด้านทุจริต จังหวัดนครสวรรค์ ในการร่วมกัน ป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ธรรมาภิบาลจึงกลายเป็นสิ่งที่มีคุณค่าและทุกภาคส่วนต้องให้ความสำคัญ และให้การสนับสนุนให้เป็นปัจจัยพื้นฐานในการสร้างคุณภาพ และประสิทธิภาพให้กับสังคมไทย ทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม เพื่อก่อให้เกิดความเข้มแข็งมั่นคง เจริญก้าวหน้าและยั่งยืนตลอดไป ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์การปฏิบัติหน้าที่ร่วมกันของสำนักงาน ป.ป.ช. และชมรม STRONG Model Club จิตพอเพียงด้านทุจริต จังหวัดนครสวรรค์ ทั้ง 6 ประการ ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 คือ

หลักการที่ 1 หลักนิติธรรม (Rule of laws) ของชมรม STRONG Model Club จิตพอเพียงด้านทุจริต จังหวัดนครสวรรค์ ได้แก่ การทำงานที่มีการกำหนดวัตถุประสงค์ การทำงานที่ชัดเจนร่วมกันกับสำนักงาน ป.ป.ช. จังหวัดนครสวรรค์ คือ “ร่วมกันตรวจสอบ เฝ้าระวัง และสืบหาข้อเท็จจริงจากการร้องเรียนการทุจริตในภาครัฐ” ซึ่งเป็นไปตามหลักสิทธิและเสรีภาพที่องค์กรภาคประชาสังคมต้องมี ต้องปกป้องสิทธิและเสรีภาพของตนเอง และประโยชน์ของสังคมโดยรวม ไม่ให้เจ้าหน้าที่รัฐร่วมกันทุจริตในการทำงานร่วมกับนักการเมืองและนายทุนได้ ซึ่งถือว่าเป็นการช่วยแก้ไขปัญหาของสังคมให้ลดลงได้ด้วย ประการที่ 2 คือ การบริหารและใช้ความสัมพันธ์แนวราบระหว่างสมาชิกชมรมฯ และเจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. จังหวัดนครสวรรค์ ในฐานะโค้ชผู้ดูแลและให้คำปรึกษากับชมรมฯ เพื่อสร้างบรรยากาศในการทำงานที่ดีต่อกัน แต่ทั้ง 2 ฝ่าย ยังคงดำเนินวิธีการให้ได้มาซึ่งผลที่วัตถุประสงค์ตั้งเอาไว้ และประการที่ 3 คือ การคำนึงถึงผลประโยชน์ของสังคมเป็นหลัก ในฐานะเจ้าของอำนาจอธิปไตย จึงสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการพัฒนาท้องถิ่นและในระดับชาติได้เสมอ

หลักการที่ 2 หลักคุณธรรม (Ethics) ของชมรม STRONG Model Club จิตพอเพียงด้านทุจริต จังหวัดนครสวรรค์ คือ การยึดถือและเชื่อมั่นในความถูกต้องดีงาม โดยการรณรงค์เพื่อสร้างค่านิยมที่ดีงามให้ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรหรือสมาชิกของสังคมถือปฏิบัติ ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต ความเสียสละ ความอดทนขยันหมั่นเพียร ความมีระเบียบวินัย และการมีจิตอาสา

หลักการที่ 3 หลักความโปร่งใส (Transparency) ของชมรม STRONG Model Club จิตพอเพียงด้านทุจริต จังหวัดนครสวรรค์ คือ การทำให้หน่วยงานภาครัฐเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอย่างตรงไปตรงมา และสามารถตรวจสอบความถูกต้องได้ สร้างความเชื่อมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ เป็นการสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน และช่วยให้การทำงานของภาครัฐและภาคเอกชนปลอดจากการทุจริตคอร์รัปชัน

หลักการที่ 4 หลักการมีส่วนร่วม (Participation) ของชมรม STRONG Model Club จิตพอเพียงด้านทุจริต จังหวัดนครสวรรค์ คือ การได้เข้าไปมีบทบาทร่วมกับเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ช. ในการตรวจสอบการทุจริตในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ ทุกครั้งที่มีการร้องเรียนทั้ง 2 ฝ่าย จะต้องนำเรื่องร้องมาเข้าที่ประชุมประธานของแต่ละอำเภอ ก่อนเพื่อจัดทีมทำงานในลำดับถัดไป

การมีส่วนร่วมทางตรงนั้น พิจารณาได้จากการที่ประชาชนทั่วไปที่เข้ามาเป็นสมาชิกชมรม STRONG Model Club จิตพอเพียงด้านทุจริต จังหวัดนครสวรรค์ อยู่ประมาณ 1,000 คน มีการเล็งเห็นถึงความสำคัญของการที่เขาเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยต้องดำรงไว้ซึ่งประโยชน์ส่วนรวมจึงอาสาเข้ามาตรวจสอบการทุจริตในภาครัฐโดยไม่เกรงกลัวอำนาจหรืออิทธิพล หรืออันตรายในรูปแบบต่าง ๆ เมื่อเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ตรงนี้

การมีส่วนร่วมทางอ้อมนั้น พิจารณาได้จากการที่สมาชิกของชมรม STRONG Model Club จิตพอเพียงด้านทุจริต จังหวัดนครสวรรค์ ต้องเสียสละเวลาและกำลังทรัพย์สละของตนบางส่วนเพื่อทำการสนับสนุนการทำงานของเจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. ในทุกด้าน เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงจากเรื่องร้องเรียนให้ได้มากที่สุด

ซึ่งการมีส่วนร่วมทั้งทางตรงและทางอ้อมเป็นหลักการที่การเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในหน่วยงานได้ร่วมรับรู้ สามารถแสดงความคิดเห็น ร่วมตัดสินใจในการปฏิบัติงานและมีส่วนร่วมในกระบวนการตรวจสอบการทำงานต่าง ๆ การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมทำให้เกิดความสามัคคีและมีความผูกพันกับองค์กร ซึ่งเป็นการสร้างพลังให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หลักการที่ 5 หลักความรับผิดชอบ (Accountability) ของชมรม STRONG Model Club จิตพอเพียงด้านทุจริต จังหวัดนครสวรรค์ คือ สมาชิกทุกคนต้องเคารพ

ธรรมเนียมชมรมและทำความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของตนเองว่ามาทำหน้าที่ด้วยวัตถุประสงค์อะไร ทุกคนจึงกลายเป็นฟันเฟืองที่สำคัญในการสืบหาข้อเท็จจริงจากการร้องเรียนการทุจริตในภาครัฐ ทำการรวบรวมข้อมูลและพยานต่าง ๆ เพื่อส่งต่อให้เจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ดำเนินการในลำดับถัดไป

หลักการที่ 6 หลักความคุ้มค่า (Value) ของชมรม STRONG Model Club จิตพอเพียงด้านทุจริต จังหวัดนครสวรรค์ คือ การเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ของเครือข่ายภาคประชาสังคมนั้นเป็นงานจิตอาสา ย่อมสร้างความประหยัดทั้งเงิน เวลา ทรัพยากรบุคคล ให้กับสำนักงาน ป.ป.ช. ในการตรวจสอบการทุจริตในภาครัฐ เกิดความภาคภูมิใจในการปฏิบัติหน้าที่และสร้างเกียรติประวัติให้กับครอบครัวของสมาชิก

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้ครั้งต่อไป คือ การสนับสนุนให้สมาชิกของชมรม STRONG Model Club จิตพอเพียงด้านทุจริต จังหวัดนครสวรรค์ ได้รับรางวัลบุคคลดีเด่นด้านการทำงานเพื่อสังคมมากขึ้น เพราะเมื่อเทียบกับผลงานที่เป็นรูปธรรมของการทำงานร่วมกันของ STRONG Model Club จิตพอเพียงด้านทุจริต จังหวัดนครสวรรค์ กับสำนักงาน ป.ป.ช. จังหวัดนครสวรรค์ มีจำนวนมาก แต่มีสมาชิกที่ได้รับรางวัลระดับประเทศน้อยเกินไป เพื่อเป็นแรงจูงใจและสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานให้กับสมาชิกของ STRONG Model Club จิตพอเพียงด้านทุจริต จังหวัดนครสวรรค์

เอกสารอ้างอิง

- จารุวรรณ สุขุมลพงษ์. (2556). *แนวโน้มของคอร์รัปชันในประเทศไทย*. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- ไทยพับลิก้า. (2567, 28 พฤศจิกายน). *ดัชนีวัดภาพลักษณ์คอร์รัปชันปี 2566 ไทยอยู่อันดับ 108*. <https://thaipublica.org/2024/01/corruption-perception-index-2023/>
- ประธานชมรม STRONG Model จิตพอเพียงด้านทุจริตจังหวัดนครสวรรค์. (2567, 29 กรกฎาคม). *สัมภาษณ์*. นครสวรรค์.
- มานี ไชยธีรานุวัฒน์ศิริ. (ม.ป.ป.). *STRONG Model จิตพอเพียงด้านทุจริต: เทียบเคียงกับมาตรการป้องกันทุจริตขององค์กรต่างประเทศ*. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.).

- มาณี ไชยธีรานุวัฒน์ศิริ. (2567, 20 พฤศจิกายน). *STRONG model* จิตพอเพียงด้าน
ทุจริต. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
(สำนักงาน ป.ป.ช.). <https://www.nacc.go.th/we/?c=page&f=id&id=12>
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. (2560, 6 เมษายน). *ราชกิจจา
นุเบกษา*. เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก. หน้า 1-90.
- สมาชิกชมรม STRONG Model จิตพอเพียงด้านทุจริตจังหวัดนครสวรรค์ คนที่ 2. (2567,
6 สิงหาคม). *สัมภาษณ์*. นครสวรรค์.
- สมาชิกชมรม STRONG Model จิตพอเพียงด้านทุจริตจังหวัดนครสวรรค์ คนที่ 3. (2567,
6 สิงหาคม). *สัมภาษณ์*. นครสวรรค์.
- สมาชิกชมรม STRONG Model จิตพอเพียงด้านทุจริตจังหวัดนครสวรรค์ คนที่ 7. (2567,
21 สิงหาคม). *สัมภาษณ์*. นครสวรรค์.
- สุวิทย์ วิบุลผลประเสริฐ. (2539). *ประชาสังคมกับการพัฒนาสุขภาพ บทวิเคราะห์
ทางวิชาการ ประชาสังคม : ดุลยภาพใหม่เพื่อสุขภาพ*. สถาบันวิจัยระบบ
สาธารณสุข.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (ม.ป.ป.). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของ
ประชาชน*. เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.